

СТАНОВИЩЕ

от проф. Мирослава Петкова Петкова, д.пс.

ръководител на катедра «Медицинска психология и чужди езици»
Медицински Факултет, Тракийски Университет, Стара Загора

по дисертацията за присъждане на научната степен „Доктор”
на тема:

„ПРЕДСТАВА ЗА БОЛЕСТТА ПРИ ПАЦИЕНТИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ“

с автор Кремена Минева Митева

Професионално направление: Психология,
Научна специалност: Медицинска психология

Кремена Минева Митева, магистър по психология. От 2012г. е асистент в катедра „Медицинска психология и чужди езици”, Медицински факултет, ТрУ – Стара Загора и има придобита специалност «Клинична психология» през 2014г. Със заповед на Ректора на Тракийския университет Кремена Минева Митева е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка по научна специалност “Медицинска психология” професионално направление 3.2. Психология, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки към катедра „Медицинска психология и чужди езици”, Медицински факултет, ТрУ – Стара Загора със срок на обучение – 3 години и тема „Представа за болестта при пациенти с хронични заболявания”. Докторантката е положила успешно изпита за кандидатски минимум, видно от съответно приложените протоколи.

Когато хората се сблъскат с болестта изграждат представа за нея. Тази представа има когнитивни и емоционални компоненти. Въз основа на нея пациентът приписва смисъл на преживяванията си, оценява тежестта на симптомите, последствията за здравето си и се насочва към стратегии за справяне.

Представата за заболяването е психологически конструкт, който се състои от следните компоненти: 1) идентичност, 2) последици, 3) времева рамка, 4) причина, 5) личен контрол, 6) съгласуваност, 7) емоционална представа.

Според здравния си локус на контрол, хората могат да бъдат разделени в две големи категории: с вътрешен и с външен здравен локус на контрол. Вярванията, че здравето се контролира пряко от собственото поведение или личностни характеристики се определят като вътрешен здравен локус на контрол. Вярванията, че здравето се контролира от външни фактори като късмет, съдба, шанс, семейството, медицинските специалисти или свръхестествени сили, се определят като външен здравен локус на контрол

Аз-ефикасността се определя като убежденията на хората за техните възможности да организират и изпълняват поведение, необходимо за получаване на определени резултати. Можем да я наречем самооценка на компетентността за справяне

Оптимизмът има защитни функции за по-благоприятна интерпретация на болестта, особено при пациенти с ниска Аз-ефикасност за справяне с хроничната болест.

